

ЎЗБЕКИСТОН ОВОЗИ

O'ZBEKISTON XALQ DEMOKRATIK PARTIYASI SIYOSIY-IJTIMOYIY GAZETASI

2001 YIL 6 NOYABR ♦ SESHANBA ♦ № 131 (26.833)

3 ноябрь куни Урганчда «Авесто» китобининг 2700 йиллигига бағишлаб бунёд этилган ёдгорлик мажмуининг очилиш маросими бўлди. Тодбирда Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов нутқ сўзлади. Кутлуг кунларимизнинг шукуҳидан далолат бўлган ушбу байрамга тайёргарлик жараёнининг ўзи ҳам халқимиз табиғати хос байрамона тарзда олиб борилди. Ёдгорлик мажмуининг очилиш маросими эса бу байрамнинг энг юқори чўккиси бўлди. Шодиёнага ташриф буюрган одамларнинг кайфияти, улар чеҳрасида намоён бўлиб турган кўтаринки руҳдан бугунги кунимизга шуқроналик туйғуларини сезиш кийин эмас.

ЭЗГУ ФИКР, ЭЗГУ СЎЗ ВА ЭЗГУ АМАЛНИ УЛУҒЛАГАН КИТОБ

ПРЕЗИДЕНТ ИСЛОМ КАРИМОВНИНГ «АВЕСТО» КИТОБИНИНГ 2700 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАБ БАРПО ЭТИЛГАН ЁДГОРЛИК МАЖМУИНИНГ ОЧИЛИШ МАРОСИМИДАГИ НУТҚИ

Бундан қарий уч минг йил илгари яратилган «Авесто» яхшилик ва ёмонлик, раҳмдиллик ва ёвузлик, билим ва жалолатнинг инсоният тараққиётдаги ўрнини кўрсатиб берган буюк китобдир. У халқимиз илдизлари, давлатчилигимиз асослари қадим тарихга бориб тақалишдан, аждодларимизнинг юксак маънавиятидан далолат беради. Давлатимиз раҳбари таъкидлаганидек, ушбу нодир китоб айни замонда бу қадим ўлкада, бугун биз яшаб турган тупроқда буюк давлат, буюк маданият, буюк маънавият бўлганидан гувоҳлик берувчи бебаҳо тарихий ҳужжат ҳисобланади.

«Авесто» «Ҳаёт йўриқномаси» деган маънони беради. Ҳақиқатан ҳам, минг йиллар давомида бу китоб инсон ҳаёт тарзининг ўзига хос йўриқномаси бўлиб келган. У кишиларни эзгуликка, яхшиликка, бунёдкорликка, илм олишга чорлаган, ёвуз кучларга, жалолат ва ёмонликка қарши курашишга давват этган. Бу китобни башариёт тарихида жуда катта ўрин тутган энг қадимий ёзма ёдгорликлар қаторида кўрсатиш мумкин. Инсоннинг жамиятдаги ўрни, ахлоқий-фалсафий қарашлари, давлатчилик асосларини бир тизимга солиш нуктаи назаридан олиб қараганда «Авесто» қўиси йўқ асардир.

«Авесто» инсоният тараққиётда муҳим ўрин тутувчи китоблардан бири ҳисобланади. Президент Ислам Каримов ташаббуси билан Ўзбекистон Республикаси ҳукумати ва ЮНЕСКО томонидан ушбу китоб яратилганининг 2700 йиллигини кенг миқёсда нишонлаш тўғрисида махсус қарорлар қабул қилинган бугунги кунда ҳам «Авесто» башариёт маънавий-маданий ҳаётининг ажралмас қисми бўлиб қолаётганидан далолат беради.

«Авесто»да айтилган кўпгина фикр-мулоҳазаларнинг аҳамияти ҳозир ҳам бекиёвдир. Масалан, уй қур, бугдэй эк, юртга барака қиради, дейилди ушбу китобда. Шунингдек, меҳнат билан ҳалол кун кўриш, жамиятнинг асоси саналмиш оиланинг муқаддаслиги билан боғлиқ тушунчалар китобда батафсил асослаб берилган.

«Авесто» неча-неча асрлик бұхронлардан ўтиб бугунги кунимизгача етиб келди. Унда баён этилган илмий ва ҳаётий тушунча-тасавурлар нафақат Марказий Осиё, балки бутун дунё илму фани ва фалсафаси ривожига салмоқли ҳисса бўлиб қўшилди. Президентимиз айтганидек, шу маънода Урганчдаги тантаналар фақат Ўзбекистон халқининг эмас, башариёт мулкига айлиниб кетган «Авесто» китобини минг йиллар давомида авайлаб-ас-

раган, ўқиб-ўрганган, унинг олижаноб гоёларига амал қилиб, уларни мағриб машриққа ташвиқ этиб келаётган барча халқларнинг ҳам байрамидир.

Сўнги йилларда олимларимиз, тадқиқотчиларимиз «Авесто»ни, ундаги бебаҳо фикр-мулоҳазаларни ўрганиш борисида самарали илмий изланишлар олиб борди. Бу изланишларнинг натижаси ўларок, «Авесто»нинг таржимаси амалга оширилди, мақолалар, монографиялар ёзилди. Уларда «Авесто»нинг жаҳон цивилизацияси ва умумбашарий маънавий тараққиётга қўсатган улкан таъсири, маъзур бебаҳо ёзма ёдгорлиқнинг фалсафий, ижтимоий-иқтисодий, сиёсий, ҳуқуқий, маданий-тарихий талқинига оид долзарб муаммолар ҳақидаги янги фикр ва мулоҳазалар ўз ифодасини топди.

Олиб борилган тадқиқотлар маъзур китоб айнан ҳозирги Хоразм заминидан яратилгани ва ягона тизимга келтирилганини кўрсатиб берди. Шу боис «Авесто»нинг 2700 йиллик тантаналари ўтказилмайдиган жой сифатида Хоразм заминининг танлангани табиийдир.

Ушбу шодиёналарга тайёргарлик жараёнида Урганчда улкан бунёдкорлик ишлари амалга оширилди. Бу ерда «Авесто» ёдгорлик мажмуи барпо этилди. Маъмуша Шовот каналининг қирғоғида бунёд этилган бўлиб, 20 гектардан зиёд майдонни эгаллайди. Маъмуининг асосий марказида меъморлик композицияси буй қўзиб турибди. Унинг баландлиги 18 метрни ташкил этади. «Авесто» китобини акс эттирган оқ мрамардан ишланган ёдгорлик композициянинг таркибий қисмидир.

Урганч шаҳрининг маркази таниб бўлмас даражада ўзгарди кетди. Йўллар, кўприклар қурилди, тасмирланди. Шовот канали қирғоғидаги кишининг хавасини келтирувчи хиёбон эса халқнинг кўнгли очиб, мориқиб дам оладиган масканига айланди.

«Авесто» ёдгорлик мажмуининг лойиҳасини хоразмлик архитектор Полвонназир Салаев ишлаган.

Давлатимиз раҳбари маъмуша билан танишар экан, бу ерда бунёд этилган ёдгорлик халқимизга буюк тарихини эслатиб туришга хизмат қилса, унинг атрофларида амалга оширилган бунёдкорлик ишлари юртимиздаги тинч ҳаётдан, халқимизнинг аждодлар ўғитига садқоқатидан далолат эканини таъкидлади.

Ислам Каримов маъмуша билан танишар жараёнида хоразмлик бир гуруҳ ёшуллар билан сўхбатлашди. Оқсоқоллар бугунги кунда нафақат хонадонларимизда тўй-ҳашамлар

(Давоми 2-бетда)

«ЎЗБЕКИСТОН ОВОЗИ» — АХБОРОТ, ФИКР, ТАФАККУР ТАРАФДОРИ!

«ЎЗБЕКИСТОН ОВОЗИ»ГА ОБУНА ДАВОМ ЭТМОҚДА!

НАШРЛАРИМИЗ ИНДЕКСИ:

«Ўзбекистон овози» — 220
«Голос Узбекистана» — 121

(Давоми 2-бетда)

ОҚСАРОЙДА ҚАБУЛ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов 4 ноябрь куни Оқсаройда Америка Қўшма Штатлари мудофаа вазири Дональд Рамсфелднинг қабул қилди. Учрашувда минтақадаги ҳарбий-сиёсий ҳолат, хусусан, Афғонистондаги вазият, у ерда амалга ошириётган аксилтеррор операцияси, шунингдек, Ўзбекистон ва АҚШ ўртасидаги ҳарбий-техникавий ҳамкорлик билан боғлиқ масалалар муҳокама қилинди.

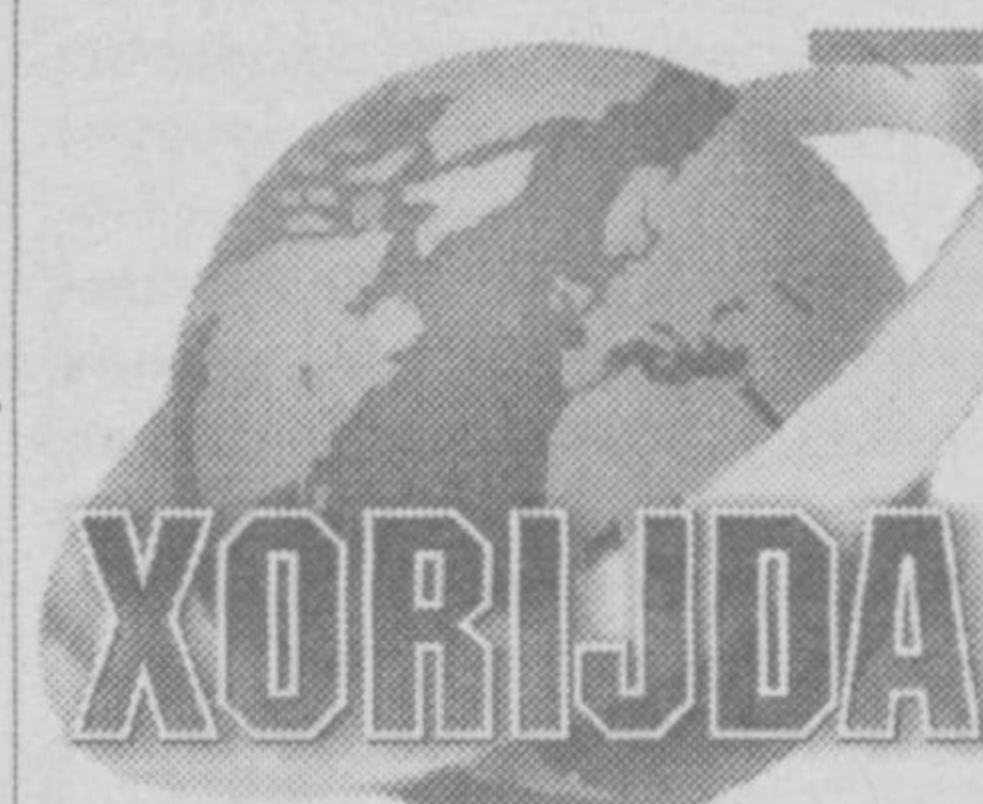
(ЎЗА)

Суратда: қабул пайти. Абдувоҳид Тўраев (ЎЗА) олган сурат

МИННАТДОРЧИЛИК

Ўзбекистон Халқ демократик партияси ташкил топганлигининг ўн йиллиги муносабати билан табриклар йўллаб, яхши истақлар билдирган ташкилотлар, жамоалар, чет эл ваколатхоналари, фуқаролар, барча дўстларимизга чуқур миннатдорчилик изҳор этамиз.

■ Ўзбекистон ХДП Марказий Кенгаши

АВТОБУС ЎҚҚА ТУТИЛДИ

Қуддусда қуролланган шахс фаластинлик йўловчилар бўлган автобусни ўққа тутган. Натижада бир киши ҳалок бўлган, 35га яқин йўловчи жароҳатланган. Ҳужумни уюштирган фаластинлик жиноятчи полиция томонидан отиб ташланган. Маълумотларга кўра, ушбу отишмани «Ислам жиҳоди» гуруҳининг аъзоси уюштирган.

ЁНГИН ҚУРБОНЛАРИ

Москвадаги 19 қаватли уйда ёнгини туфайли уч киши ҳалок бўлган. Ёнгин бинонинг 15-қаватида юз берган ва уни икки соатдан сўнг ўчиришга муваффақ бўлинган. Қурбонлардан бири илҳозислик оқибатида 15-қаватдан паства сакраб, ҳалок бўлган.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МАРКАЗИЙ БАНКИ АХБОРОТИ

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки 2001 йил 6 ноябрдан бошлаб, ҳисоб ва боғжона тўловлари учун хорижий валюталарнинг сўмга нисбатан қиймати белгилади:*/

1 Австралия доллари	346,48	1 АҚШ доллари	681,77
1 Австрия шиллинги	44,49	1 Миср фунти	160,42
1 Англия фунт стерлинги	992,66	10 Испания песети	36,79
10 Бельгия франки	151,75	100 Италия лираси	31,62
1 Голландия гульдени	277,79	1 Канада доллари	428,79
10 Греция драхмаси	17,97	1 Хитой юани	82,37
1 Дания кронеси	82,21	10 Люксембург франки	151,75
1 БАА дирхами	185,64	1 Малайзия рингити	179,44

*/ Валюта қийматини белгилаш чоғида Ўзбекистон Республикаси Марказий банки маъзур валюталарни ушбу қийматда сотиш ёки сотиб олиш мажбуриятини олмаган.

БУ ДУНЁНИНГ ИШЛАРИ

«ТИНЧЛИК ЙЎЛИДАГИ ХАМКОРЛИК»

5-16 ноябрь кунлари Озарбойжонда НАТО ва «тинчлик йўлидаги ҳамкорлик» дастурига аъзо мамлакатларнинг ҳарбий машғулоти бўлиб ўтади. Ушбу машғулотга НАТОга аъзо АҚШ, Германия, Италия, Испания, Франция, Туркия, Венгрия, Португалия ва Греция каби мамлакатлар ҳарбийлари қатнашади.

ҲАМШИРА ОЗОД ҚИЛИНДИ

Филиппин ҳукумат қўшинлари мамлакат жанубидаги чангалзорларда экстремистик гуруҳлар томонидан гаровда ушлаб турилган ҳамширани озод қилишган. Филиппин мудофаа қучларининг генерал-лейтенанти Рой Симату «Абу Сайяф» гуруҳига қарши уюштирилган ҳарбий операция чоғида ҳамшира Реина Малонсо озод қилинганлиги ҳақида маълумот беради. Ушбу гуруҳ ҳамон америкалик ва филиппинликлардан ташкил топган бир неча оилаларни гаровда сақлаб турибди.

